

2 2009

Kumina

Kuntien asiantuntijat
KUMULA ry:n
jäsenlehti

teemana

Kuntien ympäristö- ja yhteiskuntavastuu

Kumulalaiset maailmaa pelastamassa
Ajankohtaista neuvottelutavoitteista
ja säästösopimuksista

Hyväsydämiset kumulalaiset!

◆ Luin juuri tämän aamun lehdestä, että tuoreen tutkimuksen mukaan lähes 40 % suomalaisista tekee vapaaehtoistyötä. Siis melkein joka toinen on antamassa omaa vapaa-aikaansa tai taloudellista tukea säännöllisesti johonkin, josta on apua, hyötyä tai iloa jollekin toiselle. Minusta tuo luku on huima – varsinkin aikoina, jolloin media mielellään korostaa ihmisten yksilöllisyyttä, itsekkyyttä tai oman itsensä ympärille käpertymistä.

Meillä on jo pitkään ollut Kuminan toimituskunnassa haaveena tehdä teemanumero, jossa toisimme esiin niitä moninaisia auttamisen ja osallistumisen tapoja, jolla KUMULAn jäsenet kantavat oman kortensa yhteisvastuullisuuden kekkoon. Ja tässä se nyt on. Hämästyin, kun kysellessäni tapaamiltani jäseniltämme, harrastavatko he hyväntekeväisyyttä tai toimivatko aktiivisesti jossakin hyväntekeväisyysjärjestössä, heitäkin melkein joka toinen alkoi kertoa omasta, hänelle läheisestä auttamisen tai osallistumisen muodostaan. Uskon, että näitä aktiiveja olisi ollut vieläkin enemmän, mutta ihmisten luontainen vaatimattomuus saa heidät ajattelemaan hämäläis-tamperelaiseen tapaan: ”Ei tehrä tästä ny numero!”

Tässä lehdessä esitellyt vapaaehtoisjärjestöt ja -toiminta ovat todellakin vain vaatimaton pintaraapaisu kaikista niistä erilaisista mahdollisuuksista, joita on tarjolla. Varmasti meidän lähes kolmen tuhannen joukosta löytyy Amnesty Internationalin jäseniä, henkilöitä, jotka osallistuvat aktiivisesti erilaisten uskonnollisten ja poliittisten järjestöjen toimintaan tai vaikkapa paikalliseen vammais- tai vanhusjärjestön

avustusrenkaaseen. Sattumalta meille poimutuivat nyt nämä esitellyt järjestöt, mutta tämä ei suinkaan ole kannanotto siihen, että niiden tekemä työ olisi muita parempaa tai tärkeämpää.

Kuminan tämänkertaisena teemana on yhteiskunta- ja ympäristövastuu, ja se vastuu on meillä kaikilla. Voimme toimia monin tavoin jokapäiväisessä arkityössämme niin, että tulevaisuudessakin voimme nauttia puhtaasta luonnosta. Ratkaisut lähtevät aina meistä jokaisesta, meidän omista pienistä päätöksistämme ja toimistamme. Ilman näitä ratkaisuja niin yhteiskunnallisella kuin yksilön tasolla meillä kaikilla on varmasti huonompi huomen.

Haluan kiittää teitä kaikkia, jotka käytätte kuu-
kaudessa vapaaehtoistoimintaan 18 tuntia
– tutkimuksen mukaan – ja toivottaa
teille intoa, iloa ja voimia harras-
tuksissanne!

Aurinkoista ja nautinnol-
lista kesää!

Maarit Helén
päätoimittaja

Maarit Helén

Kumina Kuntien asiantuntijat KUMULA ry:n jäsenlehti kumina@kumula.fi **JULKAISIJA** Kuntien asiantuntijat - Kommunala specialister - KUMULA ry, Maistraatinportti 4 A, 00240 Helsinki, kumula@kumula.fi **TOIMINNANJOHTAJA** Reija Ala-Peijari, puh. 0201 235 385 ja 0400 811 886, reija.ala-peijari@kumula.fi **JÄRJESTÖSIHTEERI** Jussi Näri, puh. 0201 235 384 ja 0400 816 284, jussi.nari@kumula.fi **PÄÄTOIMITTAJA** Maarit Helén, puh. 040 749 2299, maarit.helen@kumula.fi **TOIMITUSKUNTA** Maarit Helén, Reija Ala-Peijari, Eeva Lampinen, Jussi Näri, Tarja Vuorinne, Tuija Heikkilä **TOIMITTAJA JA ILMOITUSMYYNTI** Tuija Heikkilä, puh. 050 430 5792, tekspertti@tekspertti.fi **SVENSK RESUMÉN KÄÄNNÖS** Solveig Stormbom **ULKOASU** Marja Muhonen **PAINO** Forssan Kirjapaino Oy **PAINOS** 3 000 kpl **ISSN** 1796-3605 4. vuosikerta. Neljä numeroa vuodessa. www.kumula.fi **KANSIKUVA** Suomen luonnonsuojeluliitto / Kimmo Härjämäki.

Kuntien yhteiskuntavastuu

Kunnan elinvoimaisuus on parasta yhteiskuntavastuuta

TEKSTI TUIJA HEIKKILÄ

Yhteiskuntavastuu on lähes trendi. Mitä yritysmaailmassa lanseerattu termi tarkoittaa kuntasektorilla? Saimme yllättävän vastauksen.

Yhteiskuntavastuun on määritelty tarkoittavan etenkin yritysten pyrkimystä toimia vastuullisesti niin omassa yhteiskunnassaan kuin muissakin maissa. Niinpä globalisaatio ja kehitysyhteistyö on liitetty olennaisesti yhteiskuntavastuuseen.

Vastuu koostuu kolmesta osasta: taloudesta, ympäristöstä ja ihmisistä. Yhteiskuntavastuuta on taloudellisen hyvinvoinnin tuottaminen, ympäristönsuojelu ja luonnonvarojen kestävä käyttö sekä hyvät toimintatavat ja vastuullisuus suhteessa henkilöstöön, asiakkaisiin ja yhteistyökumppaneihin.

Kysymys on kansalaisten henkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista, sekä ekologisesta, sosiaalisesta ja kulttuurisesta vastuusta. Tavoitteena on kestävä kehityksen mukainen toiminta, joka ottaa huomioon talouden suhteen luontoon, yhteisöihin ja yksilöiden elämään.

Kunta ja sen asukkaat ovat yhteiskuntavastuussa

Suomen Kuntaliiton yhteiskuntasuhdepäällikkö, maakuntaneuvos **Kimmo Kajaste** on kirjoittanut ja toimittanut kirjoja arvoista. Niinpä hän lähestyy kysymystä kuntien yhteiskuntavastuusta toisaalta oudoksuen, toisaalta pohdiskellen.

– Koska kunnat ovat ihmisille läheisin hallinnon yksikkö, on kuntien yhteiskunnallinen vastuu erittäin suuri. Kunta on keskeinen osa yhteiskuntaa. Mikään muu ei voi kantaa suurempaa yhteiskunnallista vastuuta, ei edes valtio. Kunta luo ihmisille ja yrityksille turvallisuuden elää ja toimia. Yhteiskunnallinen vastuu kunnissa on arkipäivää, Kajaste kiteyttää.

Kuntien yhteiskunnallinen vastuu tulee Kajasteen mukaan lainsäädännön kautta syntyneistä toteuttamis- ja palveluluvotteista.

– Hyvinvointiyhteiskunnan toimiala on laaja, velvoitteita ja tehtäviä paljon. Se, että kunta voi turvata kaikissa olosuhteissa peruspalvelut ihmisten arjessa ja elinkaaren eri

vaiheissa, on mitä suurinta yhteiskunnallista vastuuta.

Toisaalta kunta on asukkaitensa yhteisö, kuten laissakin todetaan.

– Vastuu on meissä itsessämme, jokaisessa kunnan asukkaassa. Kun puhutaan siitä, kuinka ihmiset kokevat yhteiskunnan ja kuinka heillä on mahdollisuus vaikuttaa kansanvallassa, olemme kiinni kunnan ytimessä ja jopa demokratiassa ja sen toteutumisessa.

Jo kuntalaissa on mainittu, että kuntien on pyrittävä edistämään kestävää kehitystä alueellaan. Kuntien yhteiskuntavastuu liittyykin niin käytäntöön kuin teoriaan, politiikkaan, hyvään hallintoon, kansalaisyhteiskuntaan ja keskeisesti myös elinkeinoelämään ja yrittäjyyteen, luonnon ympäristöön ja rakennettuun – ihmisten arkeen ja juhlaan.

– Kuntien yhteiskuntavastuu on suurempi kuin tullaan ajatelleeksi.

Kunnan vastuu työnantajana

Noin 430 000 työntekijää kunnissa ja kuntayhtymissä työllistävä kuntasektori on myös erittäin suuri työnantaja.

– Samalla kun turvataan ja hoidetaan palveluja järkevällä, tehokkaalla ja tuloksekkaalla tavalla, turvataan ja pelastetaan myös työpaikkoja. Samoissa puitteissa on molemmat puolet, Kajaste muistuttaa.

Tehokkuus, tuottavuus ja taloudellinen ajattelu eivät siis ole ristiriidassa yhteiskuntavastuullisen toiminnan kanssa.

– Ei minun ajattelussani ainakaan. Te-

Kimmo Kajaste näkee yhteiskuntavastuun kunnissa arjen työnä.

hokkaasti toimiva, oikein mitoitettu, kunnolla ja vaikuttavalla tavalla toimiva organisaatio on turvallinen työpaikka. Kuntahan on sitä ollut ja on varmaan tänä päivänäkin. Tosin se edellyttää myös joustavuutta, kuten työelämässä aina.

Yllättäen yhteiskunnallinen vastuu ja tuloksellisuus kulkevat käsi kädessä.

– Järkevästi toimien kunnat pystyvät huolehtimaan koko ajan siitä, että niillä on tarjota tietty määrä resursseja ja tietty määrä palveluja. Kolmikannassa on resurssit eli raha, ihmiset, maa ja luonnon arvot. Tuotoksena on palveluja. Niiden väliin tarvitaan kone eli hallinto.

Kuten yrityksissä, yhteiskuntavastuu voi siis olla myös kuntasektorilla kilpailutekijä.

– Kyllä, jos kysymyksen asettaa näin. Se, että kunta säilyttää elinvoimaisuutensa, on parasta yhteiskuntavastuuta. Olennainen osa elinvoimaisuutta on, että kunnan mahdollisuudet suoriutua tehtävistään toteutuvat parhaalla mahdollisella tavalla. ♦

teemana
KUNTIEN YMPÄRISTÖ-
JA YHTEISKUNTA-
VASTUU

Yrityksen yhteiskuntavastuun elementit

(Lähde: Yrityksen yhteiskuntavastuu, TT 2001)

Ympäristövastuullisuus

- ♦ Vesien, ilman ja maaperän suojele
- ♦ Ilmastonmuutoksen torjunta
- ♦ Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen
- ♦ Tehokas ja säästävä luonnonvarojen käyttö

Taloudellinen vastuullisuus

- ♦ Kannattavuus, kilpailukyky, tehokkuus
- ♦ Omistajien tuotto-odotuksiin vastaaminen
- ♦ Yhteiskunnan taloudellisen hyvinvoinnin tuottaminen
- ♦ Taloudelliset edellytykset sosiaaliselle ja ympäristövastuullisuudelle

Sosiaalinen vastuullisuus

- ♦ Henkilöstön hyvinvointi ja osaaminen
- ♦ Tuoteturvallisuus ja kuluttajansuoja
- ♦ Hyvät toimintatavat ja yhteistyö yritysverkostossa
- ♦ Suhteet lähiyhteisöihin ja yleishyödyllisten toimintojen tukeminen

Kuntien ympäristövastuu

Kunnilla huoli ympäristöasioista lamasta huolimatta

Ympäristöasiat eivät tänä päivänä ole enää vain ympäristöammattilaisten alaa vaan läpikäyvä teema kaikessa kunnan toiminnassa ja strategiatasolla yleinen tapa ajatella. TEKSTI TUIJA HEIKKILÄ

Kunnat kantavat nykyisin yhä enemmän vastuutaan myös ympäristöstä. Kestävä kehitys, energiapolitiikka, kierrätys ja ilmastonmuutos ovat asioita, jotka ovat tulleet jäädäkseen niin kuntien strategioihin kuin arjen työhön. Toisin kuin vielä kymmenen vuotta sitten, ne myös näkyvät tavalla tai toisella kaikkien kunnan työntekijöiden jokapäiväisessä työssä.

Yksittäisen työntekijän panos ympäristövuoteeseen liikkuu laajalla sektorilla. Pienimmillään huomiota voi kiinnittää siihen, mihin jäteastiaa tyhjän eväsjurgurttipurkkinsa viskaa tai käyttäkö jo saamansa kirjekuoren uudelleen. Kirjasto- ja ruokapalvelujen kuljetuksilla on vaikutusta energian käyttöön ja siten ilmastonmuutoksiin. Kirjamuovin ostosopimuksen kohdalla pohditaan, kumpi on haitallisempaa, raaka-aine vai muovin hävittämisessä syntyvät jätteet ja ongelmat. Lähiruoka saattaa olla kalliimpaa, mutta ekologisemmin tuotettua. Joskus valinnat ovat vaikeita.

Ympäristöasiat näkyvät kaikessa

Vaikeaa on myös määrittää tiettyä rajapyykkiä, mistä kuntien havahtuminen ympäristövuoteeseen alkoi. Ympäristöasiat alettiin nähdä tärkeinä, kun Suomeen tuli ympäristölainsäädäntöä ja kuntiin palkattiin alan virkamiehiä 1970-luvun lopussa ja 1980-luvun alussa.

Siitä on otettu iso harppaus.

– Tietysti kuntien ympäristövirkamiesten hyvän työn vaikutus on ollut merkittävä. Tärkeintä kehityksessä on kuitenkin se, että ympäristöasiat eivät tänä päivänä ole enää vain ympäristöammattilaisten alaa, vaan läpikäyvä teema kaikessa ja strategiatasolla yleinen tapa ajatella. Virkamiesten keskuudessa ei asenneongelmaa enää ole. Ympäristöasiat vaikuttavat nyt kaikkiin kunnan asioihin, sanoo Kuntaliiton Yhdyskunta, tekniikka ja ympäristö -osaston johtaja **Leena Karessuo**.

Kunnat ovat nostaneet ilmastonmuutoksen, kestävän kehityksen ja yleensäkin ympäristöasiat entistä tärkeämpään osaan strategioissaan ja myös toimivat siltä pohjalta.

– Ilmastonmuutoksen uhka nähdään suurimpana ympäristöuhkana. Uskon, että se, että kuntalaiset pitävät näitä asioita tärkeinä vaikuttaa kuntien päättäjiin. Kuntalaisia vartenhan päätöksiä tehdään; ne heijastavat kuntalaisten toiveita.

Paljon on tehty, paljon on vielä tehtävää

Kuntien jätehuollossa on tapahtunut erittäin suuri rakennemuutos kuluneiden parinkymmenen vuoden aikana.

Kestävä kehitys kuntien ja kuntalaisten yhteinen tavoite

Suomen Kuntaliitto on linjannut omaa ja kuntien kestävän kehityksen työtä toimintaohjelmallaan ja ilmasto-ohjelmallaan. Kuntien kestävän kehityksen työn keskeistä muotoa on kutsuttu myös Paikallinen agenda 21 -ohjelmaksi tai Paikallisagendaksi. Kestävä kehitys on visio tulevaisuuteen, mutta se on myös kaikkien kuntalaisten yhteinen tavoite ja tarkoittaa konkreettisia tekoja.

Kuntaliiton linjauksen mukaisesti

- ◆ kestävän kehityksen asemaa kunnan strategiatyössä tulee vahvistaa
- ◆ kestävän kehityksen käsitettä tulee selkiyttää kunnan näkökulmasta
- ◆ Paikallisagenda on kaikkien kuntien kestävän kehityksen asiakirja
- ◆ kestävän kehityksen tavoitteet tulee integroida kunnan suunnittelujärjestelmään
- ◆ kuntalaisten osallistuminen kuntien kestävän kehityksen työhön vaatii tukea
- ◆ kansallinen kestävän kehityksen politiikka edellyttää hallinnon tasojen yhteistyötä

teemana
KUNTIEN YMPÄRISTÖ-
JA YHTEISKUNTA-
VASTUU

– Muutos tulee vielä jatkumaan. Osaltaan siihen vaikuttavat EU:n jatkuvasti tiukentuvat säädökset. Kaatopaikat ovat vähentyneet ja tulevat vähenevät EU:n määräysten ja jätteiden lisääntyneen hyödyntämisen myötä.

Myös energian säästötoimia on kunnissa tehty jo pitkään.

– Perusta on ollut taloudellinen. Se on tietysti tärkeä näkökulma, mutta nyt aletaan ymmärtää, että energian säästäminen on merkittävää myös ilmaston kannalta. Kuntien energiayhteisöissä rakentamisessa on vielä paljon tehtävää, ja uusiutuvan energian käytössä on paljon käyttämättömiä mahdollisuuksia. Käytettävistä energialähteistä on kuntien omissa energialaitoksissa vaikea tehdä nopeita muutoksia, mutta sekini työ on lähtenyt käyntiin. Nämä ovat pitkäjänteisiä ja hankalia asioita.

Kierrätys on nykypäivänä lähes trendikästä.

– Luulen, että kierrätys on asia, jossa kuntalaisilla olisi halua tehdä entistä enemmän. Koko ajan siinä myös tapahtuu parannusta, ja kuntien omistamat laitokset pyrkivät osaltaan edistämään kierrätystä. Kierrätetyn jätteen hyödyntämisessä on kysymys kuitenkin paljon laajemmasta kokonaisuudesta, joka ei ole yksinomaan kuntien hallussa, Karessuo muistuttaa.

Ympäristökysymykset ovat tärkeitä myös laman aikana

Myös Suomen Kuntaliitto on nostanut uudessa strategiassaan ilmastonmuutoksen yhdeksi painopistealueekseen.

Kuntaliitto kannustaa kuntia ottamaan ympäristöasiat päätöksenteossa huomioon, välittää niille tietoa hyvistä kansainvälisistä käytännöistä ja huolehtii siitä, että kunnilla on lainsäädännön tarjoamat välineet käytettävissä.

– Erityinen panostus liittyy energialähteisiin ja energian säästöön sekä ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen siihen. Koska kaavoitus, rakentaminen ja infrastruktuuri vaikuttavat jopa sadoiksi vuosiksi eteenpäin, on niitä tehtäessä otettava väijäämätön ilmastonmuutos huomioon. Sitä ei pidä vain hillitä, vaan siihen on pystyttävä sopeutumaan.

Taloudellisen taantumun aikana

ympäristönäkökohtien sivuuttaminen saattaa olla vaarana.

– Laman aikana kunnissa joudutaan sovittamaan yhteen monenlaisia intressejä. Ympäristöasioihin ei ehkä pystytä satsaamaan resursseja, mutta kannattaa muistaa, että energiaa säästävää rakentaminen tuo myös rahan säästöä.

Ympäristövastuu ja taloudellisuus eivät siis ole ristiriidassa.

– Taantuma voi tarjota mahdollisuuksia. Näihin asioihin kannattaa tarttua ja pitää niitä tärkeinä myös laman aikana, se on meidän viestimme. Kuntien pitäisi pystyä katsomaan riittävän pitkälle. Niin viisaat päättäjät tekevätkin.

Nuoret edelläkävijöinä ympäristöasioissa

Leena Karessuo ei pidä itseään esimerkiksi henkilökohtaisten ympäristötekojen ihmisenä. Toki hän parhaansa kesälläkin tekee.

– Yritän lisätä pyöräilyä, se on hyvä ekologinen tapa liikkua. Kotona ja kesämökillä lajittelen jätteet, mökillä pyrin elämään mahdollisimman luonnonmukaisesti. Yritän viedä asioita eteenpäin pienten tekojen kautta. Omat lapseni näyttävät minulle esimerkkiä. Uskon, että myös kunnissa nuoret vievät ympäristöasioita eteenpäin niin päättäjinä kuin kuntalaisina. ♦

Ympäristövaikutuksista joskus vaikea saada tietoa

Materiaalihankintojen tuoteominaisuudet, pakkausmateriaalit ja logistiikka joutuvat suurennuslasin alle, kun kunnissa tutkitaan hankintojen ympäristövaikutuksia.

TEKSTI TUIJA HEIKKILÄ

Kumulalainen Jyrki Mikkola työskentelee hankintapäällikkönä Etelä-Karjalan hankintapalvelut -yksikössä. Vuoden 2008 alusta toiminut Etelä-Karjalan hankintapalvelut huolehtii Luumäkeä lukuun ottamatta alueen kymmenen kunnan eli Lappeenrannan, Imatran, Ylämaan, Lemin, Taipalsaaren, Savitai-paleen, Suomenniemen, Ruokolahden, Rautjärven ja Parikkalan hankinnoista. Myös Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri on liittynyt sopijapuoleksi, ja Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymän mukaan tulosta yhteisiin hankintapalveluihin neuvotellaan.

Näin mittava yhteistyö tehostaa hankintaprosesseja, hyödyntää volyymejä ja parantaa siten niin kustannustehokkuutta kuin hankintaosaamista. Kuntien hankintoja tehtäessä otetaan tänä päivänä ympäristökysymykset huomioon tärkeinä ja itsestään selvinä valintakriteereinä.

– Ympäristöasioita mietitään yhtenä vaatimuksena jo tarjouspyyntövaiheessa. Joissakin hankinnoissa ne merkitsevät enemmän, joissakin vähemmän, Jyrki Mikkola sanoo.

Kriteereinä tuotteen ominaisuudet, pakkaus ja kuljetukset

– Materiaalihankinnoissa pyrin miettimään tuotteen ominaisuuksien vaikutuksia ympäristöasioihin. Esimerkiksi kodinkonehankinnoissamme on vähimmäisvaatimuksena A-energialuokka. On kuitenkin paljon sellaisia asioita, joissa ympäristöasioita on vaikeaa tai jopa mahdotonta huomioida.

Tuotteen ominaisuuksien ohella ympäristökysymykset näkyvät hankinnoissa pakkausmateriaalien ja kuljetusten kohdalla.

– Pakkausmateriaaleja tulisi olla mahdollisimman vähän ja kierrätettäviä nekin. Jakelulogistiikkaa tehostamalla saadaan ensinnäkin kustannussäästöä. Mitä vähemmän kuljetuksia on, sitä vähemmän aiheutuu myös ympäristölle negatiivisia vaikutuksia. Tavoittemme onkin, että keittiöillä käy mahdollisimman vähän autoja.

Ympäristötekijöiden minimivaatimukset helpottavat vertailua

Ympäristöasioiden huomioon ottaminen hankinnoissa ei kuitenkaan ole aina helppoa.

EKIS Etelä-Karjalassa ilmaston asialla

Imatran ja Lappeenrannan ympäristötoimien yhteistyö, Etelä-Karjalan kaupunkien ilmastomuutoksen ehkäisy ja siihen sopeutuminen -suunnitteluhanke eli EKIS tavoittelee kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä.

Hankkeen tarkoituksena on tiedottaa ilmastomuutoksen vaikutuksista ja motivoida kaupunkien päätöksentekijöitä ja työntekijöitä suunnittelemaan ja toteuttamaan ilmastomuutoksen hillitsemiseen vaikuttavia tekoja sekä selvittää kohteet, joissa ilmaston muutokseen on sopeuduttava.

Vuoden mittainen, Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen rahoittama EKIS toteutettiin Imatran ja Lappeenrannan useilla hallinnon sektoreilla 2008 huhtikuusta 2009 maaliskuun loppuun. Hankkeen myötä molemmat kaupungit saavat ilmastohjelmat.

Elokuun loppuun 2011 jatkuvan EKIS-jatkohankkeen tarkoituksena on asenteiden muokkaaminen ja kaupunkilaisten tietoisuuden lisääminen ilmastomuutoksesta.

– On hankala saada tietoa tuoteominaisuuksista sektoreilla, joilla ei ole olemassa standardeja tai luokituksia. Meillähän ei ole substanssialojen asiantuntemusta, mutta tehtävämme on saada esiin tietoa hankintapäätöksen taustaksi.

– Vaikka perussuhtautuminen ympäristökysymysten huomioon ottamiseen on positiivista, saattaa tiedon saanti ja erilaisten tekijöiden vertailu olla vaikeaa. Siksi pyrimme saamaan jo tarjouspyyntöön erilaisten ympäristötekijöiden minimivaatimukset. Ne täyttämällä pääsee mukaan tarjousvertailuun. ♦

Kumulalaiset maailmaa

Kaksi viidestä suomalaisesta tekee vapaaehtoistyötä. Aktiiviset ihmiset toimivat useissa eri järjestöissä – niin myös monet kumulalaiset. Harrastuksesta tulee elämäntapa, halua auttaa toisia antaa paljon myös itselle. Jutussamme muutamit kumulalaiset kertovat itselleen tärkeästä vapaaehtoistyöstä. Ehkä joku näistä vain muutamasta vaihtoehdosta kiinnostaisi myös sinua... **TEKSTI TUIJA HEIKKILÄ**

Jouni Rasimus on Hämeenlinnan Veripalvelun kanta-asiakas.

Suomen Punaisen Ristin Veripalvelu

ympäristösuunnittelija Jouni Rasimus, Hyvinkää/Riihimäki

Ensimmäisen kerran luovutin verta 1981 armeija-aikanani ollessani Riihimäellä alokkaana. Se tuntui jopa kansalaisvelvollisuudelta, kuten vieläkin, vaikka olen luovuttanut jo 131 kertaa.

Verenluovutuksesta saan hyvän mielen. Lämmittää sydäntä, kun pääsen auttamaan ja itse tekemään todella konkreettista hyväntekeväisyyttä. Veri on elävä lahja sitä tarvitsevalle potilaalle. Tsunamin jälkeen 2004 mukaan tuli paljon uusia verenluovuttajia, kun SPR auttoi katastrofin uhreja.

Suomessa Punaisen Ristin Veripalvelu hoitaa koko maan toiminnan: verenluovuttajien rekrytoinnin, luovutusten järjestämisen, veren keräämisen ja testauksen, verivalmisteiden tuotannon ja varastoinnin sekä jakelun sairaaloihin.

Taloudellisia kuluja verenluovutuksesta ei juuri tule: bensaan Riihimäeltä luovutukseen Hämeenlinnaan minulta kuluu muutama euro, mutta luovutuksen jälkeen Veripalvelu tarjoaa pullakahvit tai kolmioleivät. Kesällä saa jäätelöä, ruusuviikolla jaetaan ruusuja.

Suosittelen ensimmäistä kertaa verenluovutukseen menoa kaverin kanssa, koska yhdessä tekeminen on aina hausempaa ja rennompaa. Neulaakaan ei kannata pelätä, koska Veripalvelun sairaanhoitajat ovat taitavia ammattilaisia.

Suomen Punaisen Ristin Veripalvelu

- Toimii vakituisesti 16 paikkakunnalla, luovuttajia vuosittain yli 161 000
- www.veripalvelu.fi
- www.redcross.fi

UNICEF

toiminnanjohtaja Reija Ala-Peijari, KUMULA, Helsinki

Olen UNICEF-lapsilisän lahjoittaja. Lähdin tukemaan UNICEFin toimintaa muutama vuosi sitten, kun kulkiessani Helsingin kadulla minut pysäytti feissari, lahjoittajia etsivä nuori nainen. Asia tuntui minusta heti tärkeältä ja kannatettavalta. Tuntuu hyvältä, että näin pienellä teolla on suuret, konkreettiset vaikutukset.

Lahjoitan kuukausittain tietyn summan UNICEFille suoraveloituksena tililtäni. Yhden lapsen rokotteet kuutta tappavaa tautia vastaan maksavat 20 euroa, koulutarvikkeet neljälle lapselle 12 euroa, hiv-tartunnan synnytyksen yhteydessä äidistä lapseen estävä lääkitys neljä euroa. Maksamalla UNICEF-lapsilisää tiedän, että jo pienellä summalla voin vaikuttaa usean heikossa asemassa olevan lapsen elämän turvaamiseen kaikkialla maailmassa.

UNICEF-lapsilisän maksajaksi voit ryhtyä järjestön kotisivuilla. Liittymällä kuukausilahjoittajaksi autat kriisitilanteissa ja huolehdit lasten perustarpeista: puhtaasta vedestä, ravinnosta, rokotuksista ja koulunkäynnistä.

UNICEFin käynnissä olevalla Ole hetken äiti -kampanjalla halutaan muistuttaa jokaisen lapsen oikeudesta huolenpitoon ja hyvään elämään. Voit osoittaa välittäväsi allekirjoittamalla kampanjavetoumuksen UNICEFin kotisivuilla.

UNICEF

- Maailman suurin lastenjärjestö
- Suomen UNICEF edistää lasten oikeuksia keräämällä varoja järjestön pitkäkestoisiin kehitysohjelmiin ja hätäapuun
- www.unicef.fi
- www.unicef.org

World Vision

kirjaston osastonjohtaja Tea Aula, Kankaanpää

Minusta tuli sponsor eli kummitäti pari vuotta sitten, kun sain tilaisuuden toteuttaa yhtäaikaista sekä epäitsekäitä että itsekäitä haaveita.

Paikallisen Zonta-kerhon puheenjohtajana tein aloitteen kerhon yhteisen kummilapsen hankkimisesta. World Visionin kautta löytyi perulainen Paulina, jonka tapa-

sin jo ensimmäisenä kesänä. Nyt olen Zonta-kerhomme kummivastaava. Se sopii hyvin ihmiselle, joka on kaikenikäisenä harrastanut kirjeiden kirjoittamista. Olen myös yksi World Visionin Suomen toimiston kirjeiden kääntäjistä.

Kummiuden kautta olen voinut konkreettisemmin

pelastamassa

Zonta International

aluekehitysasiantuntija Helena Aaltonen, Sotkamo

Helena Aaltonen (vas.) Zonta-kerhonsa retkellä Kuhmassa Naistenpäivänä 2006.

Yksi kerhoni, Kainuu Areen perustajajäsenistä kutsui minut Zontaksi yli 25 vuotta sitten, kun olin töissä Sotkamon kunnan suunnittelusihteerinä. Olin silloin alta kolmekymppinen ja aivan eri sukupolvea kuin kerhon muut jäsenet, enkä tiennyt järjestön toiminnasta mitään. Minut otettiin kuitenkin lämpimästi ja tasavertaisena mukaan, ja sain tilaisuuden aikuistua toisten naisten kanssa.

Sain myös heti vastuuta kerhossa. Minusta tuli rahastonhoitaja ja kesken kauden puheenjohtaja, myöhemmin myös aluejohtaja. Ihana vaihe Zonta-urallani oli koko piirin kevätkokouksen järjestäminen Kajaanissa. Se oli iso urakka.

Zonta-toiminta on antanut minulle arjen maakunnallisen naisverkoston ja kannustanut viemään omassa työssäni eteenpäin tasa-arvosuunnittelua julkisen sektorin organisaatioissa. Naisen asema etenkin kehitysmäisissä on puolestaan tullut näkyväksi kansainvälisten palvelukohteidemme kautta.

Kaikki Zonta-kampanjat ovat olleet sytyttäviä, kuten käynnissä oleva Zontien ja Unifemin yhteistyö, valtakunnallinen Luetaan yhdessä-projekti. Zontien myymillä heijastimilla on rahoitettu 50 ryhmää, joissa vapaaehtoiset opettavat maahanmuuttajaisia lukemaan.

Zonta International

- Kansainvälinen naisten palvelujärjestö
- Päämääränä naisten ja tyttöjen aseman ja elämän parantaminen
- Poliittisesti ja uskonnollisesti riippumaton
- Jäseneksi kutsutaan
- Jäseniä yhteensä yli 32 000, Suomessa noin 1 750
- Suomessa 60 kerhoa
- Jäsenmaksu 70–120 €/v
- www.zonta.fi ja www.zonta.org

Interpedia

kirjastonjohtaja Timo Tamminen, Akaa/Kangasala

Interpedian toiminnan painopisteenä on kehitysmaiden lasten aseman parantaminen. Tavoitetta on hoidettu järjestämällä kansainvälisiä adoptioita Suomeen ja pyörittämällä kustannustehokasta ja suoraan lasten oloihin vaikuttavaa kummityötä.

Liityimme vaimoni kanssa Interpediaan 1990-luvun alkuvuosina, kun aloimme suunnitella kansainvälistä adoptiota ja samassa tilanteessa olevien vertaistuki oli tärkeää. Samalla myös kummitoiminta tuli tutuksi, ja ennen pitkää olin Pirkanmaan ”alueedustajana” hallituksessa. Muutama vuosi lisää, kaksi tytärtä haettuna Vietnamista ja olin jo hallituksen puheenjohtaja pari kaksivuotiskautta.

Toiminta Interpediassa on antanut minulle paljon uutta tietoa kehitysmaiden oloista ja lasten asemasta, kansainvälisiä kontakteja ja hyvän mielen siitä, että on osaltaan ollut kehittämässä järjestöä, jonka arvoihin on helppo sitoutua.

Jäsenyys on halpaa, perheeltämme 60 € vuodessa. 25 €:n kuukausimaksulla tuemme thaimaalaista kummityötä. Kesäisin järjestetään adoptoivien kesken tapaamisia.

Yksi Interpedian pitkäaikaisista kohteista on vuodesta 1984 ollut Kolumbiassa, Popayanin kaupungin slummialueella toimiva päiväkotitoiminta. Interpedian toiminnassa on aina ollut korkea hyötöprosentti: kummin maksusta menee jopa 90 % suoraan kohteeseen, koska välikädet puuttuvat, organisaatio pieni ja tehokas, valvonta jatkuvaa ja paikallisia kannustetaan omatoimisuuteen.

Interpedia

- Vaasan seudulla 1974 perustettu kansalaisjärjestö
- Jäseniä yli 2 000
- Kummilapsia 4 000
- www.interpedia.fi

tuntee osallistuvani kansainväliseen hyväntekeväisyyteen. Usean jäsenen kesken

Kummitäti Tea Aula ja perulainen Paulina.

jaettu kummivanhemmuus on myös yhdistävä tekijä. Olemme yhdessä sitoutuneet huolehtimaan kuukausittaisesta kummimaksusta ja siten tukemaan Paulinan koko kyläyhteisöä Pitumarjassa. World Visionin lehdet ja tiedotteet kertovat, miten paikalliset hankkeet edistyvät, ja kirjeiden myötä voimme osallistua

pienen tytön elämään.

Vuosi sitten innostin myös työkaveritani mukaan World Visionin toimintaan. Nyt meitä on kuusi kolumbialaisen Thalia Estherin kummitäteinä. Kummius on luonut työtoveruuden uuden, tärkeän piirteen; tunnemme käyttävämme sosiaalista omaatuntoamme ja meillä on yhteinen työnulkopuolinen ”harastus”.

World Vision

- Kristillis-humanitaarinen kehitysyhteistyöjärjestö
- Maailman suurin kummilapsijärjestö
- Kummilapsia 3,6 miljoonaa
- Kummimaksu 25–45 €/kk
- www.worldvision.fi ja worldvision.org

Kalajokiseudun soroptimistien kanssa Maakallan kirkolla klubin vihkiäisvieraita Saksasta ja Japanista.

Soroptimist International

kirjastotoimenjohtaja Eila Ainali, Kalajoki

Ystävä pyysi minut 2002 mukaan perustamaan Soroptimistklubia Kalajoelle. Aloitimme kokoontua kuukauden välein ja vähitellen 20 naisen ryhmä oli koossa. Klubi perustettiin virallisesti 2006. Olen toimi-

nut sen väliaikaisena sihteerinä ja hallituksen jäsenenä, nyt olen varapresidentti eli klubin seuraava presidentti eli puheenjohtaja.

Periaatteena on ollut alusta asti enemmän virkistystä kuin velvoitteita, mutta tunsin heti, että naisten ja tyttöjen hyväksi tehtävä työ on minua kiinnostavaa toimintaa. Jäsenyys on ollut antoisaa myös kansainvälisen ja kotimaisen verkostoitumisen ansiosta. Menenpä minne tahansa, voin ottaa yhteyttä paikalliseen klubiin ja sisaret toivottavat tervetulleiksi.

Kerhomme jäsenmaksu on 88 € vuodessa, sen lisäksi keräämme kokouksissa kahvimaksun.

Yksi tärkeistä projekteistamme oli nainen ja turvallisuus, jossa tutustuttiin paikalliseen ensi- ja turvakotiin

ja lähisuhdeväkivaltaan. Klubimme vihkiäisjuhlan tuoton luovutimme paikalliselle Operaatio Ruutulle. Kyseessä on suomalainen kummilapsijärjestö, joka on vuodesta 1996 tukenut köyhien intialisperheiden lasten koulunkäyntiä, sekä nuorten ja naisten ammattiopetusta.

Soroptimist International

- Maailmanlaajuinen naisten vapaaehtoisjärjestö
- Päämääränä ihmisoikeuksien edistäminen ja naisten ja tyttöjen aseman parantaminen
- Uskonnollisesti ja poliittisesti riippumaton
- Jäseneksi kutsutaan
- Jäseniä yhteensä yli 90 000, Suomessa noin 1 400
- Suomessa 60 klubia
- www.soroptimistit.fi ja www.soroptimistinternational.org

Rotary

hankevalmistelija
Reino Kivioja, Nivala

Tulin Nivalan kunnansihteeriksi 1975. Saatuaani seuraavana vuonna kutsun Nivalan Rotaryklubiin, tutustuin siellä paikkakunnan yritysten ja hallinnon johtaviin henkilöihin, mikä helpotti suuresti yhteydenpitoa työssäni.

Olen toiminut rotaryna komiteoissa, klubin presidenttinä olin 1989–90.

Kokoontumme keskiviikkoin klo 17. Matkoilla ollessa

Nivalan Rotary-klubin varoin rakennettu kaivo Intiassa.

Marctti Matikainen

voi paikata poissaoloa osallistamalla paikallisen klubin kokoukseen – vastaanotto on aina erittäin vieraanvarainen. Siten saakin helposti kontakteja ympäri maapalloa.

Meidän klubimme jäsenmaksu on 130 €. Tärkein toimintamuotomme on vaihto-oppilastoiminta. Olemme lähettäneet lukioikäisiä nuoria vuodeksi opiskelemaan ulkomaille ympäri maapalloa yli 30 vuotta ja tarjonneet ulkomaiselle opiskelijalle ti-

laisuuden tutustua Suomeen ja Nivalaan vuoden ajan.

Rotary-säätiö rahoittaa erilaisia humanitäärisiä ohjelmia. Sellainen on 1988 käynnistynyt Polio plus -kampanja, johon rotaryt ovat tähän mennessä keränneet 500 miljoonaa dollaria. Nivalan klubikin on lahjoittanut 10 000 €:lla. Pari vuotta sitten klubimme osallistui Kaivo Intiaan -kampanjaan. Tuhannella dollarilla saimme nimikkokaivon Intiaan.

Rotary International

- Kansainvälinen aatteellinen järjestö
- Jäseneksi kutsutaan
- Jäseniä 1,2 miljoonaa, Suomessa 12 000
- Suomessa 300 klubia
- Kokoukset kerran viikossa
- www.rotary.fi ja www.rotary.org

Lions

rehtori Pentti Jormainen,
Joensuu

Liityin Lions-järjestöön 1982 ollessani koulutoimenjohtajana Tohmajärvellä. Minua pyydettiin myös rotareihin, mutta heillä on tapana kokoontua jokaviikkoisiin lounaskokouksiin ja katsoin sen liian sitovaksi. Lionsklubeissa kokoonnutaan kerran kuussa.

Tohmajärvellä ehdin toimia lionsklubin sihteerinä, Joensuussa olen ollut presidenttikauden lisäksi mukana Lionsien vuoden 2002 valtakunnankokouksen järjestelyissä järjestelytoimikunnan pääsihteerinä. Oli miellyttävä tehtävä olla mukana 3 000 hengen tapahtuman järjestelyissä.

Lions-piirijärjestön työssä olen ollut neljä vuotta. Tehtävänäni oli Lions Quest -koulutuksen järjestäminen – se oli lähellä omaa työtäni koulun rehtorina.

Etenkin pienemmällä paikkakunnalla Lions-toiminta on oiva keino tutustua seudun vaikuttajiin. Klubikokouksissa on yleensä erinomainen tunnelma, hauskat jutut lentävät ja tunnelma on sen mukainen. Myös työasioissa on ollut hyötyä, että on voinut kääntyä klubista tutun henkilön puoleen.

Lions on auttamisjärjestö. Erilaisten tapahtumien järjestämisen, talkootyön tai myyntitoiminnan kautta saaduilla varoilla klubit avustavat valitsemiaan paikallisia kohteita. Esimerkiksi valtakunnallisen Punainen sulka -aktiviteetin tuloksena luovutettiin 2006 viisi miljoonaa euroa sotaveteraanien auttamistyyhön.

Lions

- Maailman suurin palvelujärjestö
- Jäseneksi kutsutaan
- Jäseniä 1,3 miljoonaa, Suomessa 26 000, heistä naisia noin 3 500
- Suomessa lionsklubeja 950, niistä 757 vain miehille
- Jäsenmaksu 70 €/v
- www.lions.fi ja www.lionsclubs.org

Suomen luonnonsuojeluliitto

kirjaston osastonjohtaja Arja Myllykangas, Tampere

Olen ollut luonnonsuojeluliiton jäsen 1980-luvulta alkaen, jolloin koin jonkinlaisen luontoherätyksen. En voi kehua itseäni aktivistiksi, mutta osallistun tutustumisretkille silloin tällöin. Luonnontuntemukseni on karttunut erilaisilla retkillä. Tuntemuksesta on puolestaan ollut hyötyä kirjaston tietopalvelussa työskentelyssä.

Luonnonsuojeluliitto toimii monella sektorilla metsien suojelusta kestäväen kehityksen edistämiseen. Luonnon suojelu on samalla myös ihmisen suojelua.

Kirjastohan on ollut varsinainen kierrättäjä ennen kuin kierrätyses-

tä edes puhuttiin. Minäkin haluan lähipiirissäni edistää kierrätystä ja energian säästöä, jotka vaikuttavat ilmastonmuutokseen. Valitsen usein junan, bussin tai polkupyörän, vaikka henkilöautokin olisi käytettävissä.

Suomen luonnonsuojeluliitto

- Maamme suurin luonnon etujärjestö
- Poliittisesti sitoutumaton
- Jäseniä 33 000
- Paikallisyhdistyksiä noin 200
- www.sll.fi

Kalle Hellström

Ylivieskassa sivottiin Vähäkankaan niitty SLL:n perinteimäisemän hoitotalkoissa.

Löytyisikö näistä

– lisää vapaaehtoistyöntekijöitä tarvitsevia järjestöjä

Vertaistukea:

- AA Nimettömät alkoholistit: www.aa.fi
- Miessakit: www.miessakit.fi
- Monika-Naiset Liitto: www.monikanaiset.fi
- Pelastusarmeija: www.pelastusarmeija.fi
- Peluuri: www.peluuri.fi
- Rikosuhripäivystys: www.riku.fi
- Suomen Mielenterveysseura: www.mielenterveysseura.fi
- Surunauha: www.itsemurhantehneidenlaheiset.net
- Syöpäjärjestöt: www.syopa.net
- Syöpäsäätiö: www.valkoinenkori.fi

Ihmisoikeusjärjestöjä:

- Amnesty International: www.amnesty.fi ja www.amnesty.org
- UNIFEM: www.unifem.fi, www.unifem.org

Kehitysyhteistyötä:

- Kansainvälinen Solidaarisuussäätiö: www.solidaarisuus.fi
- Kirkon Ulkomaanapu: www.kirkonulkomaanapu.fi/kumppani ja www.toisenlainenlahja.fi
- Liikunnan kehitysyhteistyö LiKe: www.liike.fi
- Operaatio Ruut: www.operaatoruut.fi
- Patmos Lähetyssäätiö: www.patmos.fi
- Suomen Pakolaisapu: www.parempilahja.fi

- Taksvärkki: www.taksvarkki.fi
- U-landshjälp från Folk till Folk UFF: www.uff.fi

Lasten ja nuorten hyväksi:

- Mannerheimin Lastensuojeluliitto: www.mll.fi
- Non Fighting Generation: www.nfg.fi
- Pelastakaa Lapset: www.pelastakaaalapset.fi
- Plan Suomi Säätiö: www.plan.fi
- Suomen lasten ja nuorten säätiö: www.slns.org

Luontojärjestöjä:

- BirdLife: www.birdlife.fi, www.birdlife.org
- Eläinsuojeluliitto Animalia: www.animalia.fi
- Greenpeace: www.greenpeace.fi, www.greenpeace.org
- Luonto-Liitto: www.luontoliitto.fi
- WWF: www.wwf.fi, www.wwf.org, www.panda.org

Katso myös:

- Naisjärjestöjen Keskusliitto: www.naisjarjestot.fi/jasenjarjestot.html
- Sosiaali- ja terveysjärjestöt: www.sosteryty.fi/fi/jasenjarjestot
- VaLa – Vastuullinen Lahjoittaminen: www.vala.fi
- Vammaisjärjestöt: www.vane.to/jarjestot.html

Ekokumppanit Klubi

suunnittelija Pekka Pälkä, Tampere

Klubi tekee konkreettisesti tempauksilla työtä yhteisen ympäristömme ja kestäväen kehityksen hyväksi Pirkanmaalla.

Klubi yhdistää kotitaloudet sekä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijat – ihmiset, jotka haluavat koota voimansa ympäristövastuullisen toiminnan edistämiseksi. Toimintaan kuuluvat eri alaklubit sekä klubi-illat ja retket.

Olen ollut mukana Ekokumppanit Klubissa toista vuotta, ensin hallituksen varajäsenenä, nyt varsinaisena. Ekokumppanit on antanut minulle ekologisen omantunnon: ymmärrän paremmin oman vastuuni tulevia sukupolvia kohtaan myös ympäristöasioissa. Voin myös vaikuttaa suoraan asioihin yhdistyksemme koulutustoiminnan kautta.

Olen Klubissa paitsi harrastuksesta, myös työni puolesta ennakoivan ja ehkäisevän vanhustyön Elonpolkuja-verkoston yhteishenkilönä.

Kristillinen toipumistyö Krito

kirjaston osastonjohtaja Pirjo Röynä, Kuopio

Krito eli Kristillinen tai Kristus-keskeinen toipuminen on seurakunnan järjestämää vertaisryhmätyöskentelyä, jossa osallistujat käyvät läpi elämänsä kipukohtia. Tärkeää ryhmissä on luottamuksellisuus.

Innostuin Kritoista lasten itsenäistyttyä. Oivalsin, että minulle toimiminen toisten ihmisten hyväksi on todella tärkeää ja elämäniloa lisäävää. Muutama vuosi sitten osallistuin teemaryhmään, ja nyt olen koulutuksen myötä ryhtynyt myös ryhmänvetäjäksi.

Antoisassa toiminnassa taitoni kuunnella toista ihmistä ilman neuvomista on parantunut – samoin taito kuunnella itseäni. Kriton myötä myös oman itsensä arvostaminen ja omien tarpeiden ja tunteiden tiedostaminen syvenyvät. Kritossa toimiminen on antanut eväitä myös asiakkaiden kohtaamiseen työssä.

Koulutus ryhmänvetäjäksi maksoi muistaakseni 35 € ja kirjan. Ryhmään osallistuminen vaatii uskallusta ja sitoutumista tietyksi ajaksi, sillä yleensä kokoonnutaan kerran viikossa, 12 viikkoa peräkkäin.

Jokainen ihminen tarvitsee kuuntelijaa ja joskus paras kuuntelija on tuntematon.

Kristillinen toipumistyö Krito

- Kansan Raamattuseuran sielunhoidollista vertaistukea
- Yli 200 paikkakunnalla
- www.krito.fi

Ekokumppanit Klubi

- Tampereen kaupungin ja Pirkanmaan Jätehuollon 2003 perustama
- Toimii Tampereella
- Jäseniä noin 200
- Jäsenmaksu henkilöjäseneltä 12 €
- www.ekokumppanit.fi

Klikkaa omatuntosi puhtaaksi

Kylläpä hyväntekeväisyys on helppoa. Ei tarvitse kuin etsiä internetin keskusteluryhmiin, allekirjoitella nettiadresseja tai liittyä Facebookin tukiryhmiin. Parisa minuutissa voit kannattaa turvatalojen lisäämistä, vastustaa Tiibetin sortotoimia, tukea eläinten oikeuksia tai virtuaalimarssia homojen adoptio-oikeuden puolesta.

Tämä jos mikä on kätevää, nopeaa ja vai- vatonta. Sen sijaan, että seisoisit hyisenä talvi-iltana torilla huutamassa äänesi käheäksi tärkeäksi kokemasi asian puolesta, voit ihan siinä kotisohvalla lietsoa itsesi vimmaan. Otat mukavan asennon, kannettavan syliisi, siemaiset punaviiniä ja allekirjoitat samaan hengenvetoon sekä kansanmurhaamista että Tanssii Tähtien Kanssa -kilpailun tuomaro- rointia arvostelevat nettiadressit.

Entäs kun oman nimen likoon pano ei riitä vaan haluat antaa vähistäsikin? Helppoa sekin! Nykyisin voit vaivatta tukea useita verkon epävirallisia ”tukiryhmiä” myös ta- loudellisesti. Hyvän asian puolesta voit vain parilla klikkauksella antaa valtuudet veloitta- ta luottokorttiasi haluamallasi summalla. Se, tuetaanko klikkauksiesi hinnalla todella Sierra Leonen koululaitosta vai jotakin ihan muuta, jää vain ja ainoastaan hyväntekijän itsensä pohdintaan.

Hyväntekeväisyyden ydin on kuitenkin välittämisessä ja halussa auttaa. Eihän yllä- mainituissa teoissa tietenkään mitään tuo- mittavaa ole, mutta näin yksilöllisyyden ja kvartaalitalouden jälkilöylyissä yhteisöllisyys jää helposti jalkoihin. Nostankin hattuani kaikille niille, jotka osallistuvat oikeasti. Kiitän kaikkia niitä, jotka ovat vapaaehtoi- sesti mukana hyväntekeväisyys- ja kansa- laisjärjestöissä myyden pullia tai jakaen esitteitä markkinoilla, istuen kokouksissa kirjoittamassa kannanottoja ja auttaen muita omista voimavaroistaan. Silloin hyvänteke- väisyys on jotakin muuta kuin nettiyhden- tekeväisyys. ♦

TOIMISTON DUNANT

BOBCATSSS 2009

Jussi Näri

Kirjastoalan konferenssi opiskelijavoimin

Tampereen yliopiston informaatiotieteiden opiske- lijat olivat järjestämässä tämänvuotista BOB- CATSSS-konferenssia Portugalissa. KUMULA tuki opiskelijoitaan kokouksen järjestelyissä. Niinpä järjestömme logo komeili niin Porton yliopiston seinän valtavassa konferenssi- mainoksessa kuin kokousmateriaalissa. **Marjut Pohjalainen** ja **Jussi Näri** selvittivät, mistä tietoammattilaiset ja alan opiskelijat puhuvat ja miten he näkevät kirjastoammattilaisten tule- vaisuuden.

TEKSTI JUSSI NÄRI JA MARJUT POHJALAINEN

← Tarkkasilmäinen löytää KUMULAn logon portugalilaisyliopiston seinän valtavasta banderollista.

UDK:n puheenjohtaja Maria Nummela oli mukana konferenssin järjestelyissä.

Jussi Näri

Vuosittainen BOBCATSSS-konferenssi on eurooppalaisten informaatioalan opiskelijoiden yhteinen taidonnäyte. Opiskelijavetoinen konferenssi kokoaa yhteen satoja alan opiskelijoita, opetushenkilöstöä, kirjastonhoitajia ja muita informaatioalan parissa työskenteleviä. Opiskelijoiden ja tiedekuntien laaja kansainvälinen yhteistyö näkyy myös konferenssin nimessä: nimi BOBCATSSS tulee mukana olevien yliopistojen nimistä: Budapest, Oslo, Barcelona, Kööpenhamina, Amsterdam, Tampere, Stuttgart, Szombathely ja Sheffield.

Tampereen yliopiston informaatioalan opiskelijat järjestivät yhdessä Porton yliopiston kollegoidensa kanssa tammi-kuussa seitsemännentoista BOBCATSSS-konferenssin. Se pidettiin Portugalin Portossa. KUMULAsta konferenssiin osallistuivat hallituksen jäsen **Marjut Pohjalainen** sekä järjestösihteeri **Jussi Näri**.

Tulevaisuuden kirjastonhoitajaa etsimässä Tämänvuotisen konferenssin teema oli *Challenges for the New Information Professional*. Avauksessaan Sheffieldin

yliopiston informaatiotieteiden emeritusprofessori **Tom Wilson** totesi, että maailma ja kirjaston asiakkaat muuttuvat ja siksi myös kirjastojen ja kirjastoammattilaisten on muututtava.

BOBCATSSSin luento- ja ryhmätöiden mukaan tulevaisuuden kirjastonhoitajalta vaaditaan vuorovaikutustaitoja, kärsivällisyyttä, joustavuutta, positiivisuutta, vastuuntuntoa, ystävällisyyttä ja luovuutta. Muita tärkeitä taitoja ovat suunnittelu- ja organisointikyvyt. Mikäli kirjastot haluavat pitää asiakkaansa ja saada uusia, tulee kirjastoammattilaisella olla myös kykyjä ja herkkyyttä tunnistaa asiakkaiden tarpeita. Myös itsensä kehittämisen taitoja ja elinikäistä oppimista korostettiin.

Kirjastonhoitajan koulutuksessa tulisi olla kommunikaatioteknologiaa, markkinointia, opetustaitojen kehittämistä ja kulttuurintuotantoa. Yhteistyötaitojen opettelu on elintärkeää, koska työ on useimmiten ryhmä- ja tiimityötä sekä uusien kumppaneiden ja partnereiden etsimistä. Työ myös teknistyy ja verkostoituu entisestään.

Koska henkilöstö jää muutoksessa usein liian vähälle huomiolle, tulee ammattijärjestön olla selvillä alan kehityskuluista ja näkymistä. Sen tulee kyetä ennustamaan ammatin vaatimusten muutoksia pystyäkseen mahdollisimman tehokkaasti tärkeimpään tehtäväänsä – edunvalvontaan.

Kirjastonhoitajien uusi sukupolvi muuttamaan arvostusta BOBCATSSSin toisen järjestävän osapuolen, Tampereen yliopiston Informaatiotutkimuksen ja interaktiivisen median laitoksen johtaja, professori **Eero Sormunen** toteaa, että nyt käytäntöön sopiva täsmäkoulutus ei takaa tulevaisuuden osaamista. Koulutuksessa pyritään kehittämään yleisluontoisia alan valmiuksia ja valmiutta kehittää itseään. Koulutuksen on suuntauduttava tulevaan, ja opiskelijan täytyy voida luottaa, että koulutus pätee myös viiden vuoden päästä.

Kirjastonhoitajien uusi sukupolvi muuttamaan arvostusta

– Liian aikaisessa vaiheessa tapahtuvaa erikoitumista ei suositeta, koska muuttaman vuoden päästä ei ehkä ole tarvetta liian suppeisiin valmiuksiin, Sormunen sanoo.

Maria Nummela, 24, on Tampereen Yliopiston informaatiotieteiden opiskelijoiden ainejärjestö UDK ry:n puheenjohtaja. Hän oli mukana konferenssin

järjestelytoimikunnassa ja toista kertaa BOBCATSSSissa.

Maria on vankkumaton yleisten kirjastojen puolestapuhuja. Kirjastoissa häntä viehättää eniten niiden avoimuuteen ja maksuttomuuteen perustuva palvelukonsepti.

– Tällainen ympäristö on mielekäs työpaikka. Toivon, että tulevaisuudessa kirjastot muistetaan myös ilmaisena elämyksenä, eikä vain fyysisenä tilana muiden joukossa. Kirjastohenkilöstön pitää olla ylpeitä työstään ja myös näyttää se. Tulevaisuus ja kirjastonhoitajien uusi sukupolvi muuttavat arvostusta parempaan suuntaan, Maria Nummela uskoo.

Portugalilaisopiskelijat suuntaavat bisnekseen

BOBCATSSS-konferenssin portugalilaisessa järjestelytoimikunnassa mukana olleet **Micaela Santos** ja **Leticia Silva** opiskelevat Porton yliopiston teknillisessä tiedekunnassa informaatiotieteitä.

Heitä kiinnostaa etenkin moniulotteinen tieteenala, tiedon logistiikka, tietokannat sekä lingvistiikka. Työpaikan kumpikin toivoo löytävänsä yksityiseltä sektorilta ja liike-elämästä. Heitä kiinnostaakin erityisesti tutkimus- ja kehitystyöhön liittyvät tehtävät sekä liike-elämän asiakas- ja tietopalvelutehtävät.

Kysyttäen informaatioalan palkkauksesta Portugalissa tytöt hymyilivät ja totesivat sen heijastelevan alan arvostusta. Alan asiantuntijatehtävissä toimivien palkkaus on noin 1300 € kuukaudessa, julkisella sektorilla hieman vähemmän.

Ammatillisen järjestäytymisen Micaela ja Leticia kokevat toistaiseksi vieraana. Julkisen sektorin virkamiehet ovat Portugalissa järjestäytyneet ammattiliitoksi, yksityisen sektorin järjestöistä työtöillä ei ole tietoa.

Nuorissa on potentiaalia

BOBCATSSS-konferenssin parasta antia olivat nuorten kirjasto- ja informaatioalan opiskelijoiden kertomukset siitä, miten he ymmärtävät tulevaisuuden ja mitä odottavat työltään. Kaikesta paistoi vilpitiön kiinnostus ja innostus omaa alaa ja sen kehittämistä kohtaan.

On poikkeuksellista, että opiskelija-voimin sekä suunnitellaan että toteutetaan tämän mitakaavan kansainvälinen akateeminen konferenssi. Tällaisen hankkeen toteuttaminen edellyttää vankkaa koordinaatiota, hyvää projektiosaamista ja hyviä yhteistyö- ja organisointitaitoja. Tampereen yliopiston informaatiotieteiden opiskelijoiden ainejärjestö UDK ry:stä osaamista löytyy. ♦

Ajankohtaista neuvottelutavoitteista ja säästösopimuksista

KUMULA asetti maaliskuussa KVTESin neuvottelutavoitteet seuraavalle sopimuskaudelle 2010–2011. Tavoitteet ovat edenneet Akavan Erityisalojen kautta Julkisen sektorin esimiehet ja asiantuntijat JEA ry:lle. Sen jäsenenä Akavan Erityisalat on neuvottelujärjestö JUKOn jäsen.

JEA:n alustavia neuvottelutavoitteita ovat:

- ◆ Koulutettujen naisvaltaisten alojen palkkatasoa on korjattava uudella palkkaohjelmalla. Sen tulee koskea myös ns. hinnoittelemtomia nimikkeitä eli tehtävänimikkeitä, joita ei ole KVTES:in palkkahinnoitteluliitteissä.
- ◆ Määräaikaisten työsuhteitten käyttöä on pyrittävä vähentämään kunta-alalla.
- ◆ Luottamusmiesten asemaa on parannettava.
- ◆ Johtavassa ja itsenäisessä asemassa olevat on saatava työaika-korvausten piiriin. Vapaa-ajalla työhön liittyvät matka-ajat on korvattava, samoin eri toimi- tai työpisteiden välillä tapahtuva matkustaminen.
- ◆ Työuria on pidennettävä kehittämällä joustavia työelämän käytäntöjä ja tukemalla ikäjohtamista.
- ◆ KVTES:in hinnoitteluliitettä 2 Sivistystoimen henkilöstö on kehitettävä siten, että palkkaus määräytyy asematason ja koulutustason mukaan.

Säästösopimukset kunnissa

AKAVA ei hyväksy paikallisia sopimuksia henkilöstömenosäästöistä. Kuntien asiantuntija- ja esimiestehtävissä toimivien palkkataso on 15–20 % alhaisempi kuin vastaavissa tehtävissä yksityissektorilla. Palkkauksen jälkeensä jääneisyyttä on korjattu vuosien 2002–2007 palkkaohjelmalla ja tämän sopimuskauden samapalkkaerällä, johon kunnat ovat saaneet ylimääräistä valtionosuutta. Näitä keskustasolla

sovittuja palkankorotuksia ei saa vesittää paikallistason leikkauksilla.

Lomarahoja ei voi vaihtaa vapaaksi. Jäsenemme työskentelevät asiantuntija- ja esimiestehtävissä, joissa ylimääräisten vapaapäivien järjestely on ongelmallista. Palvelut on hoidettava taloustilanteesta riippumatta. Osallistuminen vapaaehtoisiiin säästötoimiin antaisi väärän viestin siitä, että koulutetun asiantuntijan työpanos olisi tarpeeton palvelujen tuottamisessa. Lomarahaa on osa vuosipalkkaa, ei ylimääräinen palkanosa.

Lomarahan vaihtoa vapaaksi tarjotaan myös lomautuksen vaihtoehtona. On kuitenkin muistettava, että sopimuksen tekeminen on aina vapaaehtoista, mutta lomautus on työnantajan yksipuolinen päätös. Paikallinen sopimus ja lomautus eivät näin ollen ole toistensa vaihtoehtoja. Viranhaltija ja työntekijä ei voi tehdä lomarahasopimusta kunnan kanssa, koska sopimusosapuolia ovat neuvottelujärjestöt, eivät yksittäiset henkilöt. Eroamalla liitosta ei voi liittyä paikalliseen säästösopimukseen, koska keskustason virka- ja työehtosopimus sitoo paitsi kuntaa myös järjestäytymättömiä.

Palkatonta virka- tai työvaapaata voi ottaa oman harkinnan mukaan. Vaikka työnantaja ehdottaa sitä lomautuksen vaihtoehtoksi, ei se välttämättä takaa lomautusten ulkopuolelle jäämistä. Lomautettaessa jäsen on oikeutettu ansiosidonnaiseen työttömyyspäivärahaan seitsemän omavastuupäivän (työpäiviä) jälkeen. Jaksoittain lomautettaessa lomautusten tulee olla kahdeksan peräkkäisen viikon sisällä, jottei omavastuun ajan kertymä vanhennu.

KUMULAn jäsenet on vakuutettu Erityiskoulutettujen työttömyyskassassa ◆

REIJA ALA-PEIJARI
toiminnanjohtaja

Tervetuloa KUMULAan Anu Oittinen

Anu Oittinen, arkisto

Kuka ja mistä olet? Mitä teet työksesi? Millainen koulutus sinulla on?

Olen Anu Oittinen. Alun alkaen olen kotoisin Keikyästä, nykyisestä Äetsästä. Opiskelin Jyväskylän yliopistossa liikuntahallintoa ja -suunnittelua, ja työskentelin valmistumiseni jälkeen 1990-luvulla Jyväskylän yliopistossa Liikunnan sosiaalitieteiden

laitoksella erilaisissa tutkimus- ja opetustehtävissä. Vuonna 1999 muutin Turkuun ja työskentelin Turun kaupungin liikuntatoimessa viestintäsuunnittelijana, kunnes heittäydyin hetkeksi yksityissektorille ja kokeilin, millaista oli työskennellä kongressi- ja kylpylähotelli Caribbean markkinointipäällikkönä. Palasin kuitenkin takaisin Turun kaupungin hommiin, aluksi liikunnansuunnittelijaksi liikuntatoimeen, sitten aivan ihanan Ineksen kanssa viettämäni äitiysloman jälkeen projekti- ja kehityspäälliköksi opetustoimeen, jossa kehitän koulujen kanssa aktiivista ja turvallista koulupäivää.

Miksi liityit KUMULAan?

Äitiyslomalta palattuani heräsin yhtäkkiä tajumaan, etten ollut minkään liiton jäsen. En nimittäin ole kovinkaan hyvä huolehtimaan tällaisista asioistani. Voisikin olla hyvä, että liitot tekisivät kaltaisilleni suunnattua aktiivisempaa markkinointia, tiedä sitten miten...

Herätyksenäni toimivat varmasti lomautus- ja irtisanomisuutiset, joita saamme jatkuvasti kuulla mediasta. Kun lisäksi halusin jatkaa lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistyössä opetustoimessa eikä minulle myönnetty enää lisää virkavapautta, irtisanoin laman alun kunniaksi itseni vakituisesta liikuntasuunnittelijan virastani. Orastava huoli omasta tulevaisuudesta oli siten valmis.

Mitkä ovat mielestäsi uuden liittosi parhaat houkuttimet?

Kuten sanottu, olen huono selvittämään tällaisia asioita, enkä edes tiedä mistään houkuttimista. Haluan vain kuulua liittoon ja saada sitä kautta ”virallisen” turvan työkuviiohini. Suurin houkutin liittyä KUMULAan oli, että se vastaa parhaiten omaa koulutus- ja tehtävätaustaani.

Mitä toivot ja odotat uudelta liittoltasi?

Tietoa ja turvaa työhöni liittyvissä asioissa. ◆

Pekka Käppi 9.10.1932–1.4.2009

KUMULAn kunniajäsen, kouluneuvos Pekka Käppi kuoli Jyväskylässä 76-vuotiaana vaikean sairauden murtamana.

Karjalan kannaksella, Sakkolassa viisitoistalapsiseen perheeseen syntynyt Käppi valmistui Oulun opettajakorkeakoulusta sekä kasvatustieteiden kandidaatiksi ja lisensiaatiksi Jyväskylän yliopistosta. Aluksi hän toimi kansakoulunopettajana, sitten suunnittelu- ja kehittämistehtävissä sekä tutkijana ja tutkimuskeskuksen johtajana Jyväskylän yliopistossa.

Varsinaisen elämänuransa hän teki Jyväskylän kaupungin palveluksessa johtavana koulusuunnittelijana ja vuodesta 1970 kaupungin ensimmäisenä koulutoimenjohtajana eläkkeelle jääntiinsä saakka 1993. Hän oli yksi kunnallissektorin peruskoulu-uudistuksen alkuvaiheen keskeisistä vaikuttajista ja valtakunnallisen koulutuspolitiikan

kantaaottava visionääri.

Yhdistys- ja järjestötyö oli Pekka Käpille hyvin tärkeä osa elämää. Hänellä oli runsaasti luottamustehtäviä kotikaupungissaan. Ammattiyhdistystoiminnan hän aloitti Vaajakosken seudun Opettajayhdistyksen puheenjohtajana 1966–67. Hän oli Kunnan kouluhallintovirkamiesten puheenjohtaja 1972–77 ja Akavan Erityisalojen Keskusliiton puheenjohtaja 1973–83. Käpillä olikin merkittävä asema niin KKHV:n, KUMULAn kuin AEK:n synnyttämisessä ja kehittämisessä. Hänet nimitettiin myös AEK:n kunnia-puheenjohtajaksi.

Eläkkeelle siirtymisensä jälkeen Käppi paneutui kirjoittamaan kotiseudutaan, sukhistoriasta ja läheisistään niin runoja kuin romaaneja. Hän oli osallistuva ja lämmin ihminen, joka työ- ja harrastuskiireidenkin keskellä asetti etusijalle perheensä hyvinvoinnin.

Eläkkeelle siirtymisensä jälkeen Käppi paneutui kirjoittamaan kotiseudutaan, sukhistoriasta ja läheisistään niin runoja kuin romaaneja. Hän oli osallistuva ja lämmin ihminen, joka työ- ja harrastuskiireidenkin keskellä asetti etusijalle perheensä hyvinvoinnin.

Jorma Puhakka
FT, kouluneuvos

Kirjoittaja oli Pekka Käpin pitkäaikainen ystävä ja kollega sekä Akavan Erityisalojen entinen puheenjohtaja.

Pekka Rautiainen 17.6.1964–23.4.2009

Tieto monissa luottamustehtävissä toimineen Pekka Rautiaisen menehtymisestä äkilliseen ja vaikeaan sairauteen saavutti meidät juuri kun liittovaltuustomme oli kokoontumassa Pekan kotinurkille Turkuun. Tuohon kokoukseen Pekankin piti osallistua ensimmäistä kertaa valtuutettunamme.

Pekan viimeiseksi työpaikaksi jäi Turun kaupungin nuorisoasiainkeskus, jossa hän oli toiminnanjohtaja. Ammattijärjestötoiminnassa hän ehti toimia vuosia: Pekka aloitti toimintansa Nuoriso- ja liikunta-alan asiantuntijat Nuoli ry:n hallituksessa 1.1.2003. Seuraavan vuoden alusta hänet valittiin Nuolen varapuheenjohtajaksi, missä tehtävässä hän toimi kesään 2006 asti, jolloin hän liittyi KUMULAan. Myös KUMULAssa Pekasta tuli nopeasti aktiivinen toimija: vuodesta 2007 hän oli hallituksen varajäsen, viime syksynä hänet valittiin liittovaltuustomme jäseneksi.

Pekka osallistui myös innokkaasti aluetoimintaan: hän oli Akavan Eri-

Maarit Helén

tyisalojen Varsinais-Suomen alueryhmässä vuodet 2003–2006 ja Akavan aluetoimikunnassa vuodesta 2005 alkaen. Oman ammattinsa, nuorisotyön, tuntemuksen Pekka toi Akavan Erityisalojen kunnan neuvottelukuntaan, jossa hän oli jäsenenä ensin Nuolen edustajana vuodet 2005–2006, sitten kumulalaisena varajäsenenä ja tämän vuoden alusta KUMULAn edustajana varsinaisena jäsenenä.

Opimme tuntemaan Pekka Rautiaisen rauhallisesti myhäilevänä tarkkailijana. Kokouksissa hän seurasi tiivistä keskustelua ja toi tarvittaessa esiin omat harkitut ja perustellut näkemyksensä. Pekan seurassa olo vaati keskittymistä ja halua kuunnella häntä. Silloin tuli esiin myös hänen lämmin huumorinsa. Sitä ja hänen vaatimattomuuttaan kuvaa hyvin edellisen Kuminan esittelyteksti, jossa kysyttiin, mikä kunta tai kaupunki kukin valtuutettu kokee olevansa. Pekka vastasi: ”Kaupunki tai kunta kuulostaa hieman liian isolta, mutta Pöljän kylässä ja minussa on varmasti jotain yhteistä”.

Samassa lehdessä kysyttiin ”Mitä haluaisit nähdä?”. Tähän Pekka vastasi, että mahdollisimman monta huomista. Me kaikki olisimme toivoneet, että näitä huomisia Pekalle olisi karttunut paljon, paljon enemmän.

Maarit Helén
KUMULAn hallituksen puheenjohtaja

KUNTIEN ASIAKUNTIJAT – KUMULA RY HALLITUKSEN JA VALTUUSTON KOKOUKSET SYKSYLLÄ 2009

KUMULAn valtuuston kokoontuu 28.11.2009, hallitus 23.10. ja 12.12.2009. Hallituksen kehittämisseminaari pidetään 11.–12.9.2009.

UUSI VALTUUSTO KOKOONTUI

◆ Viime syksynä valittu uusi liittovaltuusto aloitti toimintansa kokoontumalla 25.–26.4. seminaariin ja kevätkokoukseen Turkuun. Seminaariosuudessa perehdyttiin siihen, miten KUMULAsta tehdään brändi. Kouluttajana toimi Marko Vainio Markkinointitoimisto Bob Helsingistä.

Valtuusto valitsi uudeksi puheenjohtajakseen yksimielisesti rehtori Pentti Jormanaisen Joensuusta. Hän on aiemmin toiminut KUMULAn hallituksessa ja liiton varapuheenjohtajana sekä KUMULAn edustajana Akavan Erityisalojen hallituksessa.

Valtuuston varapuheenjohtajaksi olivat ehdolla opiskelija Maria Teikari, arkistosihiteeri Arja Justander ja kirjastonjohtaja Maritta Naumanen, joka voitti äänestyksen kahdeksalla äänellä. Teikari ja Justander saivat molemmat kuusi ääntä. Kouvolalainen Maritta Naumanen on ollut pitkään KUMULAn liittovaltuutettu sekä akavalainen luottamusmies.

KUMULA 15 VUOTTA

◆ KUMULA täyttää syksyllä 15 vuotta. Merkkipäivää suunnitellaan juhlittavan ensi vuoden alussa yhdessä Asiantuntijat ja ylempät toimihenkilöt – SPECIA:n kanssa. AE:n suurin jäsenjärjestö SPECIA täyttää 25 vuotta.

KUMULA KIRJASTOPÄIVILLÄ

◆ KUMULA osallistuu omalla messuosastollaan Kirjastopäiville Turussa ke–pe 10.–12.6. Tervetuloa tapaamaan liiton toimija ja luottamushenkilöitä! To 11.6. klo 16.00 pidetään tietoisu Missä mennään kirjastoalan palkkaneuvotteluissa?.

JÄSENMATKA SYKSYLLÄ

◆ KUMULA järjestää syys–lokakuussa jäsenmatkan, jonka on suunniteltu suuntautuvan Pietariin. Matka on jäsenillemme normaalihintaa edullisempi. Matkan aikataulusta, ohjelmasta ja hinnasta kerrotaan kesän aikana jäsenkirjeessä.

AKAVAN ERITYISALAT RY

MINNA AHOLASTA OPISKELIJA-ASIAMIES

◆ Kasvatustieteiden kandidaatti Minna Ahola on valittu Akavan Erityisalojen opiskelija-asiamieheksi. Toimenkuvaan liitetään koulutuspoliittisen asiamiehen tehtävät. Hän on myös Akavan opiskelijavaltuuskunnan AOVAn jäsen. Minnan tavoittaa

Jarno Moisala

KUMULAn valtuuston uusi puheenjohtaja Pentti Jormanainen ja varapuheenjohtaja Maritta Naumanen Aboa vetuksessa Turussa.

numeroista 0201 235 342 ja 040 194 7107 sekä sähköpostilla osoitteesta minna.ahola@akavanerityisalat.fi.

LATAA AKKUJA!

Akavan Erityisalojen hyvinvointipäivän teemana on Ihmisen kokoinen elämä. La 24.10.2009 Sokos Hotel Presidentissä Helsingissä on luvassa mielenkiintoista ohjelmaa, mahtavaa musiikkia ja rentoa yhdessäoloa. Merkitse päivämäärä jo kalenteriisi, tarkempaa infoa tulossa myöhemmin. Tapahtuma on jäsenille maksuton. Katso myös: www.akavanerityisalat.fi

TULEVAA KOULUTUSTA

◆ Tulevista koulutustilaisuuksista ja ilmoittautumisesta niihin on tietoa Akavan Erityisalojen internetsivuilla www.akavanerityisalat.fi → [jäsenkoulutus](#). Muistathan, että KUMULA maksaa yhden TJS-Koulutuskeskuksen järjestämän koulutuksen jäsen / vuosi. Valtuusto päätti syyskokouksessaan, että vuonna 2009 liitto maksaa myös jäsenen matkakulut koulutustilaisuuteen halvimman julkisen kulkuneuvon taksojen mukaan. Lisätietoja TJS:n koulutuksista on osoitteessa www.tjs-opintokeskus.fi.

AKAVAN ERITYISALOJEN ALKUSYKSYN 2009 KOULUTUSTA

- ◆ Melontaretki Pohjois-Savon jäsenille, Kuopio 8.8.2009
- ◆ Kävelytesti Varsinais-Suomen alueen jäsenille, Turku 25.8.2009
- ◆ Tiikerinloikka työniloon ja menestykseen, Tampere 12.9.2009
- ◆ Uusmaalaisten jäsenten retki historialliselle Tuusulan Rantatielle, Tuusula 12.9.2009
- ◆ Työsuhte päättyi – laittomasti vai laillisesti, Vaasa 15.9.2009 ja Kajaani 29.9.2009
- ◆ Iloa ja varmuutta esiintymiseen, Kuopio 19.9.2009

KUNTASEKTORIN AY-KOULUTUS

- ◆ Liittojen yhteistyönä järjestämä kuntasektorin koulutus Helsingissä 14.–15.9., 8.–9.10. ja 12.–13.11.2009.
- ◆ JUKO ry:n kuntasektorin luottamusmieskurssi Helsingissä 27.–28.8., 23.–24.9.2009.
- ◆ Kunnan luottamusmiesten neuvottelupäivät Helsingissä 27.–28.8.2009.
- ◆ TS-sopimuksen kunnan luottamusmiestenpäivät Helsingissä 23.–24.9.2009.

kun tarvitset

KUMULAn jäseneksi voi liittyä osoitteen www.akavanerityisalat.fi/lomakkeet/kunta.php lomakkeella. Sivustossa on lomakkeet myös jäsenmaksuvaltakirjaan ja jäsentietojen muutoksiin. Muutoksista voi ilmoittaa myös www.akavanerityisalat.fi-sivuston sähköisessä jäsenrekisterin päivityksessä. Eläkkeelle jäävän ei kannatta erota liittosta! Vain 50 €:n vuosimaksulla saa konkreettisia jäsenetuja, kuten ilmaista perhe- ja perintöoikeudellista neuvontaa. Ilmoita eläkkeelle jäännistä www.akavanerityisalat.fi → [Jäsenyy](#) → [Päivitä jäsentietosi](#).

Kuntien asiantuntijat – Kommunala specialister

– KUMULA ry

Maistraatinportti 4 A, 6. krs., 00240 Helsinki
puh. 0201 235 385
kumula@kumula.fi, www.kumula.fi

Akavan Erityisalat ry

Maistraatinportti 4 A, 6. krs., 00240 Helsinki
puh. 0201 235 340, faksi (09) 147 242
jäsenihteerien palvelunumero 0201 235 370
sähköinen asiointi osoitteessa
www.akavanerityisalat.fi

Erityiskoulutettujen työttömyyskassa

Asemamiehenkatu 2, 00520 Helsinki
(käyntiosoite Kellosilta 5 C, 6. krs, Itä-Pasila)
puh. (09) 7206 4343 (puhelinaika ma–to klo 12–15), faksi (09) 272 1212
erityiskoulutettujen.tk@erko.fi
sähköinen asiointi eErko www.erko.fi

Kuinka KUMULAN strategia näkyy jäsenelle?

Tällä palstalla avataan syksyllä 2008 hyväksytyyn strategiin painopisteitä kertomalla, miten KUMULAN toimintaa tullaan kehittämään ja miten se näkyy jäsenten arjessa.

KUMULAN toiminta-ajatus:

Olemme akavalainen kunta-alan asian-tuntijoiden ja johtotehtävissä toimivien ammattijärjestö, joka huolehtii jäsentensä edunvalvonnasta ja hyvinvoinnista.

KUMULAN tavoitetila vuonna 2012:

Olemme akavalainen asiantuntija- ja johtotehtävissä toimivien vahva ja suuntaa näyttävä ammattijärjestö. Tuemme jäsentemme työtä hyvinvoinnin ja korkealaatuisten palvelujen tuottamiseksi kuntalaisille.

Vahvan talouden turvaaminen

KUMULAN taloudellinen tila on vakaa, ja sellaisena se halutaan pitää. Näinä aikoina työttömyyden kasvu ja lomautukset vaikuttavat monien ammattijärjestöjen talouteen, koska jäsenien maksamista jäsenmaksutuloista osa menee suoraan työttömyyskassaan. Kun työttömyydestä aiheutuvat menot työttömyyskassoissa kasvavat, aiheuttaa se lisääntyviä paineita korottaa jäsenmaksuja. KUMULAssa emme halua nostaa jäsenmaksuja, vaan taloutemme pyritään pitämään vakaana muilla keinoilla.

Mitä tämä tarkoittaa oikeasti?

Vakaa talous tarkoittaa KUMULAssa sitä, että tulot ja menot ovat tasapainossa. Toiminnassa paneudutaan entistäkin enemmän siihen, että jäsenmaksuilla tehdään vain parhaiten jäsenkuntaa palvelevia asioita. Huolehdimme siitä, että Akavan Erityisaloista ”ostamamme” jäsenpalvelut, kuten edunvalvonta, lakimiespalvelut ja jäsenedut, ovat kunnossa ja maksamme niistä oikeaa hintaa saamaamme palveluun nähden. Tavoite on, että KUMULA ja Akavan Erityisalat tuottavat palvelut sovitusti ja kustannustehokkaasti.

KUMULAlle karttunutta omaisuutta hoidetaan huolella. Sijoitustoiminnasta olemme päättäneet, että varamme sijoitetaan mahdollisimman tuottavasti mutta turvallisesti. Suoria sijoituksia pörssiosakkeisiin ei tehdä.

Jäsenmäärällä on suora vaikutus talouteemme, ja siksi panostamme jäsenhankintaan ja jäsenpitoon.

Maarit Helén

svensk resumé

◆ I dethär numret av Kumina är temata omgivnings- och samhällsansvar. En del av sitt ansvar bär också alla kumulamedlemmar, såväl på sina arbetsplatser som på fritiden. Enligt en färsk undersökning utför 40 procent av finländarna frivilligt arbete. I dethär numret presenterar vi med stolthet några av dem: kumulamedlemmar som ger sin tid, sina krafter och ekonomiskt stöd regelbundet till något som står till hjälp, nytta och glädje för andra.

◆ I tidskriften berättar 11 kumulamedlemmar om för sig viktigt frivillighetsarbete. I blickpunkten har vi Finlands Röda Kors Blodtjänst, Unicef, World Vision och Interpedia, Soroptimisterna samt Zonta-, Lions- och Rotaryorganisationerna, Kristligt rekreativt arbete Krito samt Finlands Naturskyddsförbund och Klubben Ekokumpanerna. De presenterade organisationerna plockades med slumpmässigt, och detta är alltså ingalunda ett ställningstagande till att deras arbete skulle vara viktigare än andras. Vi ger i Kumina också vinkar om övriga alternativ – kanske något av dem kunde intressera dig.

◆ Samhällsansvar betyder främst företagets strävan till att fungera ansvarsfullt i såväl det egna samhället som

i övriga länder. Ansvar består av tre delar: ekonomi, miljö och människor. Enligt samhällsrelationschefen på Kommunförbundet, Kimmo Kajaste, kommer kommunernas samhällsansvar ur lagstadgade förpliktelser. ”Att en kommun kan under alla omständigheter garantera basservicen i människornas vardag, är i allra högsta grad samhällligt ansvar”, säger han.

◆ Miljöfrågor är inte i dagens läge längre enbart en fråga för miljövärdprofessionella, utan ett genomgående tema i all kommunal verksamhet och på strategiplan ett allmänt tänkesätt. Om kommunernas miljöansvar intervjuades direktör Leena Karessuo från Kommunförbundet. Om miljöverknningar inom kommunernas anskaffningspolitik berättade å sin sida kumulamedlemmen Jyrki Mikkola som arbetar som anskaffningschef i Sydskarens enhet för anskaffningar.

◆ Förbundets verksamhetsledare berättar i dethär numret om de mål som KUMULA ställt för förhandlingarna för följande arbetsavtalsperiod 2010-2011. Om inbesparingsavtalen påminner hon att AKAVA inte godkänner lokala avtal angående besparingar i personalutgifter och att semesterlönerna inte kan bytas ut mot ledighet.

Miten toimia työpaikan muutostilanteissa? Miten hoidetaan palkka- ja työaika-asiat tai esimerkiksi työnkuormitus? Mitä toivot liittolasi, kun edessä ovat haastavat sopimusneuvottelut? Mitkä ovat liiton tavoitteet ja kuinka neuvottelujärjestelmä toimii?

Tule Akavan Erityisalojen ja jäsenyhdistysten Hyvä työ! -jäseniltaan tapaamaan liiton väkeä ja kollegajäseniä. Luvassa on hyödyllisiä alustuksia ja virittäviä keskusteluja. Merkitse oman paikkakuntasi tilaisuus kalenteriin jo nyt.

Hyvä työ!

EDUNVALVONTAKIERTUE 2009

SYKSY

Paikkakunta	Ajankohta
Tampere, Scandic City	ti 25.8.
Lahti, Sokos Hotel Seurahuone	ke 26.8.
Pori, Scandic Pori	to 27.8.
Turku, Sokos Hotel Hamburger Börs	ti 1.9.
Espoo, Palace Kämp Hotel Sello	ke 2.9.
Jyväskylä, Sokos Hotel Alexandra	ti 8.9.
Hämeenlinna, Sokos Hotel Vaakuna	ke 9.9.
Oulu, Sokos Hotel Arina	ti 15.9.
Helsinki, Scandic Continental	ke 16.9.

Tilaisuudet klo 17–19. Aloitamme iltapalatarjoilulla. Saat oman paikkakuntasi Hyvä työ! -jäseniltaan kutsun sähköpostitse. Ota mukaan ystäväsi tai työkaverisikin. Ilmoittaudu sähköpostitse Emmi Salmiselle, emmi.salminen@akavanerityisalat.fi. Muistathan samalla ilmoittaa myös mahdollisesti mukaan tulevan ystäväsi tiedot.

Lämpimästi tervetuloa!